

Brandner, Aleš; Žaža, Stanislav

Nedožité sedmdesátiny Romana Mrázka

Opera Slavica. 1991, vol. 1, iss. 2, pp. 55-56

ISSN 1211-7676 (print); ISSN 2336-4459 (online)

Stable URL (handle):

<https://hdl.handle.net/11222.digilib/115675>

Access Date: 29. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

KRONIKA**Nedožitě sedmdesátiny
Romana Mrázka**

Dne 21. 11. 1991 by se dožil sedmdesátí let emeritní profesor katedry ruského jazyka filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně PhDr. Roman Mrázek, CSc. Narodil se v Letovicích na Blanensku, na fakultu přišel na počátku druhé světové války. V roce 1939 však násilné uzavření českých vysokých škol způsobilo, že studium oboru ruština-historie ukončil až v roce 1947. V letech 1948-52 byl pedagogicky činný na středních školách. Poté se dostává jako lektor ruštiny na Janáčkovu akademii múzických umění v Brně a odtud přechází na univerzitu. Od roku 1954 pracuje již trvale na filozofické fakultě až do roku 1988. Zemřel 17. 11. 1989.

Během svého téměř 35letého působení na brněnské filozofické fakultě se R. Mrázek výrazně zapsal do historie brněnské a československé rusistiky. Zásluhu na tom má především jeho badatelská a publikační činnost, v níž dominují práce z oblasti ruské skladby v porovnávacím aspektu rusko-českém a rusko-slovanském. Těmto i jiným otázkám věnoval přes půldruhého sta studií a článků a dvě samostatné rusky psané monografie: Je to kniha *Синтаксис русского творительного* (1964) a první díl publikace *Сравнительный синтаксис сла-*

вянских литературных языков (1990). V této druhé monografii splnil svůj záměr dospět od dílčích analyticky konfrontujících sond k široce pojatému a teoreticky hluboce fundovanému popisu věty ve slovanských jazycích. Svůj široký rozhled po problematice ruštiny uplatnil jako spoluautor encyklopedického díla *Ruský jazyk v přítomnosti a minulosti*, které spatřil v posledních dnech života alespoň ještě v korektuře. Plodem Mrázkova zájmu o problematiku historického vývoje ruštiny je vysokoškolský učební text *Historický vývoj ruštiny*, ceněný a žádaný u nás i v zahraničí (1982, 1984, 1988).

Je třeba náležitě zdůraznit i sepětí Mrázkovy činnosti s potřebami praxe, zejména školní. V jeho činnosti se šťastně pojila rozsáhlá a hluboká vědecká erudice s didaktickým mistrovstvím. V této souvislosti je třeba s uznáním připomenout jeho podstatnou účast na kolektivních pracích: na *Příruční mluvnici ruštiny*, první vědecky konfrontačně pojaté moderní mluvnici u nás (3. vyd. 1979) a na *Školní mluvnici ruského jazyka*, vydané již jedenáctkrát.

Z řady Mrázkových zásluh o rusistiku a slavistiku jmenujme ještě jeho hlavní účast na založení a budování obšírné bibliografie jazykovědných slavik, které věnoval téměř 30 let života a která dobře slouží i zájemcům z ciziny,

a dále jeho výrazný podíl na organizaci čtyř brněnských syntaktických symposií s mezinárodní účastí v šedesátých a sedmdesátých letech, jež si získala ohlas u naší i zahraniční odborné veřejnosti.

Rozsáhlý akční rádius Mrázkovy vědecké, pedagogické,

redakční i organizační činnosti, za niž se mu dostalo řady čestných uznání našich i zahraničních, řadí prof. Mrázka k předním československým rusistům. Jeho odchodem utrpěla naše jazykověda a zejména rusistika bolestnou, stěží nahraditelnou ztrátou.

A. Brandner - S. Žaža

Za Jiřím Broncem

Dne 9. 9. 1991 neočekávané odešel doc. PhDr. Jiří Bronec, CSc., emeritní docent katedry ruského jazyka filozofické fakulty MU a dlouholetý vedoucí univerzitní katedry jazyků, zasloužily učitel a nositel stříbrné pamětní medaile univerzity.

Doc. Bronec se narodil 7. 1. 1922 v Kroměříži, zakončil studia na FF MU v roce 1949, doktorát získal v roce 1952 a od roku 1956 působil na Masarykově univerzitě jako interní učitel do roku 1987.

Jeho pedagogická činnost se opírala o výtěžky vědeckého poznání u nás i ve světě i o výsledky vlastního výzkumu. Bohatá publikační činnost Bronceva byla zaměřena především na oblast lingvodidaktiky a výzkum osvojování cizojazyčné slovní zásoby. Kromě mnoha odborných statí, recenzí a referátů uveřejnil dvě knižní monografie, a to *K lingvodidaktické typologii cizojazyčného lexika* (1982) a *Slovní zásoba cizích jazyků v minulosti* (1988). Je dále autorem nebo spoluautorem několika učebnic, učebních tex-

tů a slovníků, např. *Česko-ruského a rusko-českého slovníku z oboru psychologie I, II* (Praha 1962, spolu s L. Blatnou). Dlouho působil i v redakční radě časopisu *Ruština v teorii a praxi* a jako jeden z našich předních metodiků cizojazyčné výuky a člen České asociace ruštinářů vystupoval na mnoha konferencích, sympoziích a kongresech i jazykových kursech doma i v zahraničí. Za jeho záslužnou práci se mu dostalo četných uznání.

Rozsáhlá erudice, vytrvalost a odpovědný přístup k práci (ještě po odchodu do důchodu pracoval jako externí pracovník fakulty na bibliografii československé balkanistiky a hungaristiky) se v osobě Jiřího Bronce pojily se vzácnými povahovými vlastnostmi: skromnosti, obětavostí, nezištnosti a příkladnou seriózností v jednání i ohleduplným a přátelským vztahem k lidem a s optimistickým postojem k životu. Jeho odchod je bolestnou ztrátou významného vysokoškolského učitele, odborníka v oboru rusistiky i laskavého a dobrého člověka.

Stanislav Žaža